

entrevistem...

“El coneixement de tres idiomes facilita l'obertura d'esperit i l'acceptació d'hàbits i costums variats i diferents”

Nàdia Andreu Millanes,
mestra de l'escola francesa a Andorra

Andorra és un país amb poc més de 80 mil habitants (segons el Servei d'Estudis del Ministeri de Finances del Govern) i tres sistemes educatius que hi conviuen: l'andorrà, l'espanyol i el francès. Aquest territori, a causa del desenvolupament econòmic i els conseqüents fluxos migratoris, ha format una població heterogènia, cosa que s'expressa en l'educació. Parlem amb Nàdia Andreu Millanes (Andorra, 1980), mestra de l'escola francesa. És llicenciada en Langues, Littératures et Civilisations Étrangères a la Université de Toulouse le Mirail.

Com estructura França l'educació obligatòria a Andorra?

Va dels 6 als 16 anys i té dues etapes. La primària dura 5 anys. La secundària es divideix en dues etapes: el Collège i el Lycée. Els dos últims cursos no formen part de l'escolaritat obligatòria. No obstant això, la majoria dels infants estan escolaritzats a partir dels 2 anys i mig o dels 3.

Acabada aquesta etapa, quines opcions educatives poden seguir els joves en el mateix país?

El batxillerat general s'ofereix als 3 sistemes. També hi ha formació professional organitzada en programes de durada variable i amb estudis de diploma d'ensenyament professional i batxillerat professional. El Centre d'Educació Bàsica d'adults acull les persones que volen prosseguir la formació després dels 16 anys. La Universitat d'Andorra proposa estudis presencials i virtuals, aquests últims amb la col·laboració de la UOC. El sistema educatiu francès ofereix un BTS (Brevet de Technicien Supérieur) de gestió de PIME (Petites i Mitjanes Empreses) i PIMI (Petites i

Mitjanes Indústries), així com un batxillerat professional de restauració.

Creus que l'oferta postobligatòria és suficient, tenint en compte les necessitats professionals?

L'oferta s'ha incrementat considerablement, especialment des de la creació de la Universitat d'Andorra, ara farà 21 anys. Es va adaptant a les necessitats professionals. Malgrat això, molts joves encara han de marxar a estudiar fora, generalment a França o Espanya.

Qui escull l'escola francesa a Andorra? I per què?

És complicat dir-ho, perquè el públic és molt divers. D'una banda, pel fet que és pública, gratuïta i permet l'aprenentatge d'una tercera o una quarta llengua. Generalment, els infants parlen el català i el castellà, i molts el portuguès. I de l'altra, la tradició familiar és un factor que influeix en la decisió.

Nàdia Andreu Millanes

Mestra de l'escola francesa a Andorra

Quines són les diferències bàsiques amb l'escola espanyola i amb l'andorrana?

L'ensenyament espanyol està format per centres docents espanyols del Ministeri d'Educació. El castellà n'és la llengua vehicular. L'ensenyament andorrà depèn totalment del Ministeri d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esport. La llengua és el català, tot i que el francès i el castellà són vehiculars. L'escola francesa depèn directament de França. La llengua és el francès. D'altra banda, a primària, l'escola andorrana es divideix per cicles, cada un dels quals consta de dos nivells. A cada aula, hi ha aquests dos nivells, així com dos mestres: un ensenya en català i l'altre en francès. Una altra diferència és l'edat en què es comença l'aprenentatge de la lectura. Així, a l'escola espanyola es comença als 5 anys, i a la francesa als 6.

Pel fet de la radicació a Andorra, quina autonomia de gestió teniu respecte d'una escola de Tolosa de Llenguadoc, per exemple?

No permet cap autonomia. L'escola francesa a Andorra depèn de l'Académie de Montpellier. No obstant això, hi ha algunes diferències lligades a la signatura de la Convenció entre França i Andorra que estableix la formació andorrana a les escoles franceses del país. Així, si en les escoles de França l'ensenyament d'una llengua estrangera és de dues hores per setmana i és impartit pel tutor de l'aula, aquí en són tres donades pels mestres de català del Ministeri d'Educació andorrà. I, per tant, el pla d'estudis d'aquesta assignatura és el que dicta aquest Ministeri. Una altra variació és el calendari escolar. França estableix un calendari que varia segons la zona (n'hi ha tres) i que pretén seguir el ritme de l'infant. Cada set setmanes, n'hi ha dues de vacances sense que coincideixin especialment amb cap festa religiosa. En canvi, a Andorra el calendari ha de ser el mateix. El fet que el copríncep episcopal sigui el bisbe de la Seu d'Urgell provoca que el calendari es regeixi, essencialment, per les festes religioses.

Respecte de vosaltres, quines funcions té atribuïdes el Ministeri d'Educació andorrà?

El Ministeri d'Educació andorrà és el que s'encarrega de la formació andorrana (llengua i medi d'Andorra) a les escoles de tots els sistemes educatius. També proposa projectes de recursos sobre temes nacionals. Pel que fa a activitats, el Govern Andorrà organitza l'esquí escolar a partir de CP (1r). També es proposa una formació en educació viària. Els continguts varien segons l'edat. Pel que fa a l'àmbit cultural, el Ministeri d'Educació proposa un parell d'espectacles en català a l'any.

Hi ha sinèrgies entre les escoles dels tres sistemes educatius?

No. Probablement pel fet que cadascuna té un funcionament molt diferent.

Té sentit un plantejament educatiu transfronterer, que impliqués Andorra, Espanya i França?

Seria molt interessant i enriquidor perquè permetria confrontació i unió. Però, alhora, seria molt complicat de posar en pràctica perquè implicaria la necessitat d'una negociació entre els governs, amb el temps i els recursos que això implica.

Quins beneficis aporta una societat en què és habitual el coneixement de tres idiomes?

Primer, la facilitat per aprendre i dominar diversos idiomes alhora, així com el coneixement de diverses cultures. Aquesta situació, que podem considerar privilegiada, facilita l'obertura d'esperit i l'acceptació d'hàbits i costums variats i diferents.

Quins són els principals reptes de l'escola francesa?

El principal és formar els futurs ciutadans integrats al país. En el cas de l'escola francesa a Andorra, s'hi afegeix el repte de l'ensenyament de la llengua i la cultura franceses.

Joaquim Bohigas
Periodista
jbohigas@uoc.edu